

برای اقتصاد فائز بیاورید

اشکان رسولیان: مان‌طور که تاریکی شب و موج‌های دریا برای کشتی‌نشینان وحشت‌آور است، نااطمینانی نسبت به تحولات آتی اقتصاد و احتمال شوک‌های شدید، صاحبان کسب‌وکار و فعالیتهای اقتصادی را زمین‌گیر می‌کند. برای مقابله با این آسیب‌ها است که سیاست‌گذاری‌های اقتصادی کلان با هدف کاهش نااطمینانی نسبت به آینده و تخفیف آثار شوک‌های برون‌زا طراحی می‌شوند.

در شرایط فعلی [اقتصاد ایران](#) نیز سیاست‌های متنوعی برای رفع مشکلات اقتصادی ارائه شده است؛ ولی مشخص نیست که در عمل کدام یک از این سیاست‌ها می‌تواند تاثیر مثبت بیشتری بر عملکرد [اقتصاد](#) داشته باشد. گاهی اقدامات پیشنهادی در تضاد کامل با یکدیگر قرار دارند. به‌طور مثال، برخی راه رفع کسری [بودجه](#) را کاهش مخارج [دولت](#) می‌دانند و برخی دیگر حتی بر افزایش [کسری بودجه](#) به دلیل شرایط رکودی تاکید می‌کنند. در نهایت نیز فقدان ابزار اندازه‌گیری باعث می‌شود نتیجه‌گیری درمورد درجه تاثیرگذاری این اقدامات ناممکن باشد و دستیابی به توافقی برای هم‌راستا کردن توانمندی‌ها برای مقابله با نارسایی‌ها امکان‌پذیر نشود.

شاید اگر از دیدگاه فعالان اقتصادی به شرایط پیشروی اقتصاد نگریسته شود، انتخاب اقدامی که به بهبود عملکرد کلیه بنگاه‌های اقتصادی کمک کند تسهیل شود. مساله بنگاه‌های اقتصادی تصمیم‌گیری درخصوص موضوعات متنوعی است که هر کدام از آنها بر سودآوری و بقای بنگاه در آینده تاثیر مستقیم دارند. یک بنگاه باید [نیروی کار](#) را در قالب قراردادهای مدت‌دار عموماً یک‌ساله و با [دستمزد](#) مشخص استخدام کند، از میان تامین‌کنندگان مواد اولیه و کالاهای واسطه یکی را انتخاب کند و با آن تامین‌کننده درخصوص قیمت و نحوه دریافت محصولات مذاکره کند و در نهایت باید در قیمت توافقی تولیداتش را به خریداران عرضه کند. همچنین باید خیلی قبل‌تر از اجرا در مورد این اقدامات تصمیم‌گیری شود.

تنها در صورتی بنگاه‌ها می‌توانند تصمیم‌گیری‌های درستی داشته باشند که حداقلی از اطلاعات نسبت به آینده اقتصاد در اختیار داشته باشند. نمونه‌های فراوانی می‌توان ذکر کرد که فقدان اطلاعات ممکن است موجب اتخاذ تصمیماتی شود که با بهینه اجتماعی فاصله داشته باشند. اگر خانواری نداند دولت چه تورمی را برای سال آینده هدف‌گذاری کرده است، چطور می‌تواند نسبت به خرید اوراق بدهی دولت تصمیم‌گیری کند. در حالی که تامین مالی کسری بودجه دولت توسط خانوارها می‌تواند به افزایش تقاضا در اقتصاد کمک کند و از شدت رکود در اقتصاد بکاهد. در فقدان اطلاعات خانوار مجبور می‌شود بر اساس تجربیات شخصی خود تصمیم‌گیری کند. تجربه سال‌های گذشته نیز به خانوارها آموخته است برای حفظ قدرت خرید دارایی‌هایش، بهتر است دارایی‌های واقعی خریداری کنند. و به این صورت، این تصمیم فردی در تضاد با خواست اجتماعی قرار می‌گیرد. به همین صورت، چطور بنگاه‌های تولیدی درخصوص استخدام نیروی کار و خرید مواد اولیه تصمیم‌گیری کنند، در حالی که نمی‌دانند خود را برای چه محیطی تجهیز می‌کنند.

فانوس‌های دریایی به این دلیل ایجاد شده‌اند که کشتیرانی در دریایی موج و تاریک نیازمند چراغی هدایتگر است. ساخت فانوس حتما هزینه‌هایی دارد ولی مسلماً این هزینه‌ها بسیار کمتر از آن است که ناخداها قید کشتیرانی را بزنند یا کشتی‌ها طعمه صخره‌ها شوند. برای رساندن [کشتی](#) اقتصاد [ایران](#) به ساحل امن نیز به نورهای هدایتگر نیاز است؛ نورهایی که مسیر کلی اقتصاد را مشخص کند.